

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (International Language) ที่ประเทศต่างๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกันแทบทุกด้าน เช่น ด้านสังคม การเมือง การค้า การทูต การทหาร และ การเผยแพร่ความรู้ต่างๆ เพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่นั่นเอง จึงทำให้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างยิ่ง อารีย์ แววชาญ (2529) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษไว้ดังนี้ 1) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลใช้กันแพร่หลายทั่วโลก เป็นศูนย์กลางแห่งคลังความรู้และเป็นสื่อในการติดต่อกับต่างประเทศ 2) ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การซื้อขายสินค้า จะมีสถานภาษาอังกฤษมาเกี่ยวข้องด้วยเป็นจำนวนมาก 3) ภาษาอังกฤษช่วยให้มีพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูง และช่วยในการศึกษาวิชาการจากต่างประเทศเพราะตำราส่วนใหญ่จะเขียนเป็นภาษาอังกฤษ

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาวิชาภาษาอังกฤษจะเป็นเพียงวิชาเลือกของกลุ่มสาระการเรียนรู้พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อมๆ กัน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533) สมิตรา อังวัฒนะกุล (2535) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในบรรดา 4 ทักษะนี้ ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการสื่อสาร คือ ช่วยพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ ให้ดีขึ้น สำหรับ ช่อเพชร เสิงสมวงศ์ (2529) พบว่า นักเรียน

ส่วนใหญ่ มีทักษะในการเขียน และการอ่านน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในการประมวลผลการประเมินหลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และ จากการรายงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย (2536) เกี่ยวกับการทดสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ต่ำกว่าเป้าหมายและมีค่าเฉลี่ยลดลง โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ทางภาษารวมทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language) ได้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ การจัดสื่อและกระบวนการสอนจึงเน้นทักษะสัมพันธ์โดยมีจุดประสงค์เพื่อ

1. ให้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้ภาษาอันเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ
2. ให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ที่จะช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้

ตามความเหมาะสมแก่วัย

3. ให้มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาสากล รวมทั้งมีนิสัยรักการอ่าน และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
4. ให้เห็นแนวทางในการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

เพื่อพัฒนา และ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สุภาสินี สุภธีระ (2535) กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสนที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนเท่าเทียมกับผู้เรียนได้เร็ว และเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเลือกรูปแบบการสอนซึ่งสอดคล้องกับ สาส์น แก่แม่ฉวี (2525) ได้กล่าวไว้ว่า ในการเรียนการสอน ครูควรจะต้องหาเทคนิควิธีการที่ทำให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทว่าในสภาพความเป็นจริงนั้น นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนบรรลุจุดประสงค์ได้ในเวลาที่ไม่พร้อมกัน ครูต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมให้แต่ละคนก้าวไปสู่อำนาจความสามารถของเขา ผู้สอนจะต้องเลือกวิธีสอน และสื่อการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว โดยคำนึงถึงเวลาที่แต่ละคนใช้ในการเรียน และทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ขึ้น คือ การใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) โดยนามทเรียนมาแยกเป็นหน่วยย่อยๆ ให้ความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันแล้ววัดผลจากการสอบโดยใช้ข้อสอบย่อยนำผล การสอบมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) บลูม (Bloom, 1976) ได้ทำการทดลอง สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยนำรูปแบบการเรียน ของแฟร์โรลล์ (Carroll, 1963) มาเป็นพื้นฐานเน้นในเรื่องการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นแกนสำคัญของกระบวนการสอน บำรุงคุณภาพการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

จากหลักการสอนของ บลูมนี้เอง ทำให้มีรูปแบบการสอนเพื่อรู้แจ้งขึ้นมา ต่อมา ฮอททคิส ได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนมาพัฒนาเป็นรูปแบบการสอนเพื่อจะช่วยให้การ จัดการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ รูปแบบการสอนนี้จะทำให้ผู้เรียน เกิดความคิดรวบยอดเป็นอย่างดี เนื้อหาที่เรียนจะแบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ ของแต่ละเนื้อหา ทำให้เรียนแล้วเข้าใจง่ายขึ้น สามารถให้ผลย้อนกลับอย่างทันท่วงที ทำให้เกิดความแม่นยำ (Precision Teaching) มีการปรับพฤติกรรม (Behavioral Modification) ซึ่ง รูปแบบการสอนวิธีนี้ ได้ทำการทดลองกับนักเรียนที่อ่อนและช่วยให้แก่นเรียนเหล่านั้นสามารถ ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เหมือนกับนักเรียนที่เก่ง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อรู้แจ้ง ของฮอททคิส เพื่อจะได้ทราบว่าผลการสอนด้วยวิธีนี้ สามารถใช้ได้ผลดีกับวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มากน้อยเพียงใด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ ฮอททคิส

1.2.2 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการ เรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปที่ 5 โดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของฮอททคิส

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของฮอททคิส มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านเชียงตาน "วิจิตรวิทยา" สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงตาน จังหวัดเลย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โดยจัดชั้นเรียนแบบคละ จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 72 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเชียงตาน "วิจิตรวิทยา" สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงตาน จังหวัดเลย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โดยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 24 คน

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาบทเรียนที่ 21, 22 และ 23 ในหนังสือ English Is Fun Book II ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.4.4 ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

1.4.5 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของยอฮากิส

1.4.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาถึงข้อแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ สถานะทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางสังคม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เป็นแนวทางสำหรับครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ

1.6.2 ได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ ที่ได้ผ่านการทดลองใช้แล้วว่า เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.7 นิยามคำศัพท์

1.7.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนบ้านเชียงคาน "วิจิตรวิทยา" กลุ่มโรงเรียนเชียงคาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

1.7.2 รูปแบบการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของฮอททิส หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยมีการจัดลำดับเนื้อหาออกเป็นเนื้อหาย่อยๆ ให้มีความเกี่ยวเนื่องกันและเรียงตามลำดับความยากง่ายในการสอน มีการตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน มีการประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลย้อนกลับในการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้ทันที ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดได้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม และให้โอกาสและเวลาในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพียงพอแก่ความต้องการของแต่ละคน ซึ่งในการสอนจะมีจุดเน้นที่การสอนให้เด็กเกิดความแม่นยำ (Precision Teaching) เพื่อให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง (Teaching Concept) และการปรับพฤติกรรม (Behavioral Modification) อันเป็นส่วนที่ฮอททิสได้พัฒนาขึ้นเพื่อเสริมให้การเรียนเพื่อรู้แจ้งได้ผลสมบูรณ์ขึ้นตามรูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งที่พัฒนาโดยฮอททิสอันประกอบไปด้วยขั้นการเรียนรู้ 5 ขั้น คือ ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition) ขั้นเกิดความคล่องตัว (Fluency) ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance) ขั้นนำไปประยุกต์ (Application) และขั้นปรับตัว (Adaptation)

รูปแบบการสอน โดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งตามแนวของฮอททิส จะใช้ขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนทำการสอน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ครูทบทวนความรู้พื้นฐานที่จำเป็นให้นักเรียนก่อนที่จะเริ่มเรียนหน่วยการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูจึงเริ่มลงมือสอน

ขั้นที่ 2 ครูแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อที่ 1 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของฮอททิส จนครบ 5 ขั้น

ขั้นที่ 3 ครูเสนอเนื้อหาเน้นการพัฒนาการสื่อความหมายของภาษาเป็นหลัก ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน และเน้นการฝึกด้วยแบบฝึก

ขั้นที่ 4 เมื่อสอนจบเนื้อหาย่อยในแต่ละตอน ครูจะทำการวัดผลนักเรียนทันทีโดยใช้การทดสอบย่อย

ขั้นที่ 5 การสอนซ่อมเสริม ถ้านักเรียนทุกคนสามารถผ่านจุดประสงค์ตามแผนที่ที่ตั้งไว้ ครูก็จะสอนเนื้อหาต่อไป แต่ถ้านักเรียนคนใดไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ครูจะแบ่งนักเรียนเหล่านี้ออกเป็นกลุ่มย่อย แล้วครูจะทำการสอนเนื้อหาที่ใหม่โดยเปลี่ยนแปลงวิธีสอน เช่น การอธิบาย การสาธิต การใช้สื่อการเรียน และ ให้นิทานแบบฝึก ซึ่งเน้นเฉพาะที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ไม่ชำนาญ ส่วนนักเรียนที่ผ่านจุดประสงค์แล้ว ครูจะแยกนักเรียนเหล่านี้ออกอีกพวกหนึ่งแล้วให้ทำกิจกรรมอื่นที่ท้าทายความสามารถเพิ่มขึ้น หรืออาจให้เป็นผู้ช่วยครูสอนเพื่อนในกลุ่มที่ยังไม่ผ่านจุดประสงค์

ขั้นที่ 6 เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่งๆ ครูจะทำการสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ เพื่อประเมินผลการเรียน ก่อนที่จะไปเรียนในหน่วยอื่นต่อไป

1.7.3 เกณฑ์การเรียนรู้แจ้ง หมายถึง ระดับความสามารถ ในการเรียนที่จะบอกว่านักเรียนคนใดมีความรู้ถึงเกณฑ์ โดยกำหนดเกณฑ์ขึ้นมา 70 % และสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจึงจะถือว่ามีความสามารถรู้แจ้งในเนื้อหาที่เรียนนั้น

1.7.4 บทเรียน หมายถึง บทเรียนในหนังสือ English Is Fun Book II บทเรียนที่ 21, 22 และ 23 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 18 แผน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.7.5 การสอนซ่อมเสริม หมายถึง การแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนหลังจากที่ทำการทดสอบหลังเรียน ตามจุดประสงค์การเรียนรู้นั้นแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยครูเป็นผู้แนะนำ ชี้แนะรูปแบบวิธีการเรียนหรือครูเป็นผู้สอนซ่อมเสริมด้วยตัวเองแล้วทำการสอบอีกจนกว่าจะถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไป

1.7.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในบทเรียนที่ 21, 22 และ 23 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น